

Lähellä olevien vapaa-ajan palvelujen suunnitteluperiaatteet

Helsingin alueet ja kaupunginosat ovat omaleimaisia niin rakennetulta ympäristöltään, viheralueiltaan kuin palvelutarjonnaltaan. Parhaimmillaan omaleimaisuus ja erityispiirteet eivät ole eriarvoisuutta, vaan jotakin, mitä asukkaat haluavat vaalia. Sillä, millaisia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita alueella on tarjolla, on vaikutusta muun muassa alueen viihtyisyyteen, yhteisöllisyyteen, elinvoimaisuuteen ja turvallisuuteen – siis alueen vetovoimaan ja houkuttelevuuteen.

Vapaa-ajan palvelut ovat tarveharkintaisia. Tällä hetkellä ei ole minkäänlaista ohjeellista viitettä siitä, mitkä vapaa-ajan palvelut ovat lähialueen asukkaille keskeisiä. Tämä synnyttää riskejä sille, että vapaa-ajan palveluja ei oteta riittävästi tai riittävän aikaisin huomioon aluesuunnittelussa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen suunnittelua ohjaa jatkossa tavoite, että seuraavien palvelujen tulisi löytyä helsinkiläisille läheltä:

- Turvallinen kokoontumis- ja harrastustila nuorille, esimerkiksi nuorisotila
- Kirjasto
- Mahdollisuus omatoimiseen liikkumiseen ja liikuntaan
- Julkinen taide
- Varattava liikuntatila, esimerkiksi koulun liikuntasali
- Kaupunginosa- ja kulttuuritapahtumat mahdollistavia paikkoja

Helsingin asuinalueet ovat erilaisia kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhteyksiltään, minkä vuoksi lähellä olemisen ajatusta ei sidota tiettyyn matka-aikaan tai fyysiseen etäisyyteen. Suunnitteluperiaatteet eivät ole palvelulupaus, vaan ne ohjaavat jatkossa tehtäviä palveluverkon tarkasteluja ja investointeja. Periaatteita edistetään käyttötalouden ja investointiraamien puitteissa. Periaatteet koskevat sekä uusien alueiden suunnittelua ja rakentamista, aluekehitystä että täydennysrakentamista. Lähellä olevien palvelujen suunnittelussa ja arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota ikääntyneisiin, pienten lasten perheisiin, toimintarajoitteisiin, lapsiin ja nuoriin.

Vapaa-ajan palveluja tuottavat jo nyt monet muutkin kuin kaupunkiorganisaatio. Jatkossa oman palvelutuotannon rinnalle kehitetään uusia tapoja tuottaa lähipalveluja järjestöjen, yritysten, säätiöiden ja kuntalaisten kanssa. Palvelutilat suunnitellaan yhdessä muiden toimialojen ja kumppaneiden kanssa. Palveluista useampi voidaan ja kannattaa toteuttaa samassa rakennuksessa. Vapaa-ajan palveluilla vahvistetaan myös asuinalueiden yhteenkuuluvuuden tunnetta ja paikallisdemokratiaa. Siksi palvelut suunnitellaan siten, että niissä kohtaavat erilaiset väestöryhmät.

Vapaa-ajan palvelujen parantaminen on keskeinen osa syrjäytymisen ehkäisemistä ja asuinalueiden yhdenvertaisuuden toteutumista. Toimiala tekee jatkossa julkilausutumminkin enemmän siellä ja niiden kanssa, jotka tarvitsevat enemmän.

Strategiakaudella 2017-21 toimiala torjuu eriarvoisuutta toteuttamalla myönteisen erityiskohtelun hankkeita erityisesti Mukana-ohjelman alueilla (Mellunmäki, Kontula, Malmi, Kannelmäki, Malminkartano, Meri-Rastila).